

Hlas

Nového Mesta

ROČNÍK XXVI. ČASOPIS OBYVATELOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO 12/2016

Parkovanie očami urbanistu

Poznáme NAI babičku aj dedka

Žena, ktorá žila pre tanec

Veselé strašidlá v školách i škôlkach

Základom Vianoc je rodina

„Rodina je prekonaná. Čo od nej dnes ešte môžeme čakať?“ Presne tak to počívame v rozhlase, televízii, tak o tom čítame, s takými názormi sa stretávame v škole, na pracovisku...

Čím si, rodina? My, kresťania, s obľubou hovoríme, že rodina je bunkou cirkvi. Maličkou neviditeľnou bunkou. Naše telo sa skladá z miliónov buniek. Ak začnú byť bunky choré, prejaví sa to na celom tele. Cítíme nevoľnosť, nechutí nám jesť, zaplaví nás horúčka. A tak sa musí začať liečba. Ak by sa zanedbala, choroba by nás mohla premôcť... Ak hovoríme, že chorľavie spoločnosť, musíme si všimnúť, že problémom je bunka – teda rodina. No a Vianoce, tie sú práve o rodine. Presnejšie, o príbehu Svätej rodiny. Boh na človeka nezabudol. Daroval mu možnosť spoznať vlastného Syna. Vianoce nie sú o sentimente, Vianoce sú o dare narodenia Božieho Syna. Vianoce navždy zlomili dejiny na dobu „pred Kristom“ a dobu „po Kristovi“.

Zabudnime na sladucké obrázky Svätej rodiny. Pozrime sa, ako to vyzeralo v skutočnosti – Mária čaká dieťa, a nežije so svojim manželom. Ako to vysvetliť Jozefovi a čo na to povedia ľudia? Pre ženu, ktorá mimo manželského zväzku čakala dieťa, bol vtedy len jeden trest – ukameňovanie. A ona hovorí: „Fiat“, teda „Staň sa mi podľa tvojho slova.“ Pretože vedela, že Boh je s ňou. A neskôr? Mária s malým dieťaťom v cudzej krajine, kde ich neprijali. Jozef, muž, ktorý sa živil prácou svojich mazoľnatých rúk... Najskôr pôrod v smradľavej maštali, potom vražda novorodenciatok, útek do Egypta... Všetko možné, len nie sladucký život, ako si ho niekedy predstavujeme. Jedinou istotou im bola viera, že je s nimi Boh – Emanuel, čo v hebrejčine znamená Boh s nami... Boh dopúšťa, ale neopúšťa!

Tak ako pred 2000 rokmi, tak i dnes je tu s nami. Opäť sú tu Vianoce. Čas, kedy prichádza Ježiš – Emanuel – Boh s nami...

CSILic. Jozef Kováčik,
správca Farnosti Kráľovnej rodiny – Teplická ul.

Z obsahu čísla:

V meste je vždy čo opravovať

str. 5

Jesenná nádielka kultúry starším

str. 8

Komunitné centrum plné života

str. 10

Učme deti kreatívne myslieť

str. 12

Zaujali nás participačné idey

str. 14

Prijmite pozvanie na vianočné podujatia

str. 19

Obálka:

Skorý súmrak na Kuchajde
ozdobili deti lampionmi
Snímka Jana Plevová

Vydáva Mestská časť Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlac@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 29. 11. 2016,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,
šéfredaktor: Ing. Marek Líška,
členovia: MUDr. Jozef Dubravický,
JUDr. Tomáš Korček, Ing. arch. Peter Vaškovič,
Ing. Jana Škutková, Mgr. Marek Tettinger,
tajomník: Mgr. Ján Borčin.

Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.

Grafická úprava: Martin Lovás.

Tlač: SINEAL, spol. s r. o. Náklad: 23 200 výtlačkov.
Číslo 12/2016.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

Vianočný pokoj v duši

Človek, ktorý na Štedrý deň s vyplazeným jazykom dobehne domov s poslednými nákupmi, pravdepodobne nedokáže prežiť Vianoce ako duchovný sviatok. Na niečo také sa treba pripraviť – spomaliť obrátky, stíšiť sa, zamyslieť. Preprogramovať hlavu, a najmä srdce obrastené kôrou všedných dní... Žiaľ, komerčný nátlak na predvianočný konzum, ktorý cítiť, vidieť a počuť pomaly už od októbra, nevraví o koncoročnom dobíjaní restov na pracoviskách, nenahrávajú takým predstavám, akokoľvek príťažlivé sa nám zdajú. Napriek tomu to môžeme skúsiť. Pokoj v duši je stav hodný tej trochy úsilia, nielen piesne. Oblaží nás i našich blízkych naokolo.

Vianočný pokoj v duši želáme preto všetkým ľuďom dobrej vôle v našej mestskej časti – vaše sviatky budú o to šťastnejšie a veselšie.

Redakčná rada a redakcia Hlasu Nového Mesta

Väčšia časť poplatku za rozvoj zostane mestskej časti

Nový miestny poplatok za rozvoj, ktorý developeri budú platiť samosprávam za novú výstavbu, budú spravovať bratislavské mestské časti. Výnos z tohto poplatku sa rozdelí v pomere 68 percent pre mestskú časť a 32 percent pre hlavné mesto Bratislavu. K takému modelu sa pripojilo aj Nové Mesto, ktorého miestne zastupiteľstvo v novembri schválilo dodatok k Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

Podľa mestskej časti Nové Mesto „vzhľadom na narastajúcu výstavbu bude tento príjem z poplatku za rozvoj zdrojom

na budovanie, zveľaďovanie sociálnej a technickej infraštruktúry vyplývajúcej z rastúcej výstavby“.

Poslanci na novembrovom zasadnutí schválili aj všeobecne záväzné nariadenie o poskytovaní a úhradách za sociálne služby, ktoré umožní prenajímať si za poplatok v novom Komunitnom centre na Ovručskej ulici priestory na voľnočasové, vzdelávacie aktivity či schôdze.

Stredisko kultúry na Vajnorskej ulici oslávi budúci rok už 60. výročie svojho vzniku. Do jeho priestorov sa však po desaťročiach existencie zahryzol „zub času“, doslova volajú po modernizácii. Poslanci preto schválili novomestskému Stredisku kultúry vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu s predpokladanou výškou nákladov 11-tisíc eur.

Na programe novembrovej schôdze bolo aj vyhodnotenie činnosti našich škôl a škôlok za školský rok 2015/2016. Správa poukázala na potešiteľný stav – na základných aj materských školách, ktorých zriaďovateľom je mestská časť, stúpol v uplynulom školskom roku po-

čet detí. Výborné výsledky dosiahli naši žiaci najmä v celoslovenskom testovaní piatakov, v ktorom mestská časť Nové Mesto dosiahla priemer 72,6 percenta (priemer SR bol 66,6) a v matematike 70,4 percenta (priemer SR bol 62).

Poslanci začali aj diskusiu o osude schátraného objektu bývalej reštaurácie Snežienka. Zhodli sa na tom, že súčasný stav je nebezpečný a môže ohrozovať okolie. (bor), snímky Jana Plevová

Sviatočný kapor v Devíne

Nie každému sa pošťastí byť počas najkrajších sviatkov roka so svojimi najbližšími, preto Nové Mesto aj tento roku pripravuje vianočné posedenie pre osamelých občanov. K slávnostnému stolu môžu zasadiť spoločne s predstaviteľmi mestskej časti a miestnej samosprávy 22. decembra v hoteli Devín.

Prihlášky si osamelí seniori môžu vydvihnúť osobne na oddelení sociálnych

služieb miestneho úradu v kancelárii č. 310 (3. poschodie) u Mgr. Marty Asié Lalikovej. Taktiež je možné stiahnuť si formulár prihlášky z internetovej stránky www.banm.sk, kde je k dispozícii v sekcii sociálnych služieb, sociálne príspievky. Bližšie informácie získajú na tel. čísle 4925 3377.

Vyplnenú prihlášku treba odovzdať do 12. decembra 2016, a to buď osobne u Mgr. Lalikovej, alebo zaslať poštou na adresu: Mestská časť Bratislava – Nové Mesto, odd. sociálnych služieb, Junácka 1, 832 91 Bratislava.

Prijemné popoludnie poteší hostí všetkým, čo k Vianociam patrí. Podávať sa bude tradičné štedrovečerné menu s kapustnicou i vyprážaným kaporom s majonézovým šalátom. Sviatočnú atmosféru zvýrazní hudobný program a vystúpenie detí zo základnej školy. (soc)

Ilustračná snímka Boris Caban

Informácie na dosah

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto plánuje počas decembra inštaláciu dvoch moderných informačných kioskov, ktoré budú obyvateľom slúžiť najmä ako úradné tabule. Umiestnené budú na Račianskom mýte a pri Dome kultúry na Kramároch, kde je najväčšia frekvencia chodcov.

Jednoduchým intuitívnym ovládaním dotykovej obrazovky sa používateľ dostane rýchlo a priamo k úradným oznamom, môže si prezrieť webovú stránku mestskej časti a dozvedieť sa, aké športové, kultúrne a spoločenské podujatia sa v Novom Meste pripravujú.

Výhodou elektronickej tabule je schopnosť sprostredkovať veľký objem informácií na malej ploche, zabezpečiť aktuálnosť zverejnených oznamov, ale aj komfort pre čitateľa, ktorý si môže nastaviť veľkosť písma podľa potreby. (js)

V Novom Meste sa zrealizovalo viacero verejnoprospešných projektov

V spolupráci s Mestskou časťou Bratislava - Nové Mesto zrealizoval magistrát hlavného mesta viacero projektov, ktoré zlepšujú život tunajších obyvateľov, a zároveň zlepšujú dostupnosť verejných služieb pre jej návštevníkov. Ide o opravy ciest a chodníkov, revitalizáciu ihriska na Hostinského ulici, opravu strechy na budove detského centra Ihrisko na Halašovej ulici a vybudovanie turistickej rozhľadne.

„Spoločne meníme Bratislavu k lepšiemu pre nás všetkých. V každej mestskej časti preto realizujeme viaceré projekty, ktoré odzrkadľujú konkrétne potreby Bratislavčanov. Tie, ktoré sme spravili tento rok, vzišli zo spoločných rokovaní medzi mestom, starostom mestskej časti, ale aj mestskými poslancami za Nové Mesto,“ povedal primátor Bratislavy Ivo Nesrovnal. „Verím, že taká dobrá spolupráca bude pretrvávať aj naďalej. Veď našim spoločným cieľom je zvýšenie kvality života Bratislavčanov,“ dodal.

Realizáciu projektov umožnili financie z mestského rozpočtu na základe dohody medzi vedením mesta, vedením mestskej časti a mestských poslancov za mestskú časť.

Na Hostinského sídlisku pribudli na detskom ihrisku nové exteriérové cvičebné prvky na posilňovanie, určené hlavne pre staršie deti a dospelých. Pod konštrukciou jednej z herných zostáv, ktorá poskytuje užívateľom najširší výber cvičení, bola zrealizovaná aj pokládka bezpečnostnej dopadovej plochy Playtop.

Na Halašovej ulici mesto zase opravilo strechu na detskom centre Ihrisko. Vyme-

nili sa poškodené žľaby a strecha bola natretá ochranným antireflexným krycím náterom.

Hlavné mesto v tomto roku zároveň masívne opravuje cesty. V mestskej časti Nové Mesto bolo opravených viacero ciest - Jeséniova, Tomášikova, momentálne sa opravuje Vajnorská cesta a Podkolibská ulica, v procese opráv je aj Hlavná ulica. Mesto tiež opravilo chodníky na Vlárskej, Kukučínovej, Tomášikovej a Vajnorskej. Na Jeséniovej pribudlo dodatočné osvetlenie priechodu pre chodcov.

*Ivana Skokanová, magistrát hl. mesta
Snímky Jana Plevová*

Miestni poslanci sa predstavujú

JUDr. Richard Mikulec

Som poslancom už druhé volebné obdobie, no stále som si nezvykol na skutočnosť, že komunálna politika je plná falošnosti, pretvárk, a to v rozsahu, s akým sa v bežnom živote len tak nestretete. Roky existovala osvedčená konštrukcia

- politici pred voľbami rozdieli sľuby a chlebičky a akosi automaticky sa stali komunálnymi poslancami. Boli štvrté, kde ľudia za volebné obdobie svojho poslanca ani len nevideli. S príchodom poslancov bez straníckej minulosti sa niektorí „profe-

sionálni politici“ zrazu spamätali. Museli sa naučiť pracovať pre obyvateľa.

Dôležité však je, aby sa ľuďom naozaj venovali, aby s nimi naozaj žili a nemali tam len trvalý pobyt. Volič je náročnejší a nezaujíma sa o svojich poslancov len pred voľbami, aby si zodpovedne splnil svoju občiansku povinnosť. Naopak, ako svojich volených zástupcov ich aj štyri roky adekvátne vyťažuje. Poslanec sa tak venuje svojej štvrti nielen počas kampane. Rozhovory s občanmi, osobné stretnutia či brigády sa uskutočňujú pravidelne a majú tak aj iný než iba politický rozmer.

Naučil som sa, že veľakrát sa žiada ísť s kožou na trh, lebo často aj dobré veci bývajú v začiatkoch nepopulárne. Vtedy je potrebné situáciu ustáť a presadiť ich. Veľmi si vážim poslancov, ktorí za takýmito

zmenami stoja a nepridávajú sa, až keď to občania pochopia a stotožnia sa s nimi. Veď vtedy sa už k „novým“ riešeniam hlási každý.

Preto sa venujem témam ako Zátisie, výstavba nového EKO-podniku VPS či parkovacia politika, ktoré sa v minulosti zanedbávali.

Netreba zabúdať, že prospešné programy sa nikdy presne nekryjú so štvorročným volebným obdobím. Ich ciele treba sledovať až do naplnenia a je jedno, kto s tým prišiel ako prvý, ak je to správne, treba v tom pokračovať. Preto robím od prvého do posledného dňa mandátu.

Záverom chcem všetkým Novomešťanom zaželať šťastné a pokojné sviatky!

telefón: 0948 300 029

e-mail: richard.mikulec@gmail.com

Príspevky poslancov miestneho zastupiteľstva vyjadrujú osobné názory autorov. Redakcia do ich obsahu nezasahuje.

Zmeny okolo nás

Aj v prvých jesenných mesiacoch sa v mestskej časti intenzívne pracovalo na niekoľkých miestach, aby sa zlepšili pracovné podmienky školákov, komfort seniorov a návštevníkov kultúrnych podujatí, jednoducho, životné prostredie Novomešťanov.

Nové okná v škole a škôlke

Počas septembra a októbra vymenili stavbári staré drevené okná na budove materskej školy a budove pre žiakov prvého stupňa na Cádrovej ulici. Nainštalovali tu spolu 140 moderných plastových okien s izolačným dvojsklom a podstatne tak zlepšili podmienky, v ktorých sa deti učia či hrajú.

Väčší komfort na kultúrnych podujatiach

Stredisko kultúry na Vajnorskej má za sebou dlhú históriu, a to prináša aj nevyhnutnosť investícií do jeho obnovy. V letných mesiacoch bola stará, už nedostatočne fungujúca

klimatizácia vo veľkej sále vymenená za moderný systém umožňujúci ochladzovanie priestorov aj ich vykurovanie. Zároveň sa realizovali stavebné úpravy a nový klimatizačný systém získali aj dve menšie sály, kde dosiaľ chýbal.

Obnovené schody sú bezpečnejšie

Obyvatelia Koliby už môžu využívať troje zrekonštruované schody vedúce z Bellovej ulice smerom na Hlavnú. Pracovníci EKO-podniku VPS využili na opravu stupňov a spojovacích plôch protišmykový materiál odolný voči vode a mrazu, doplnili a natreli kovové zábradlia, osadili koľajnice pre detské kočíky a podľa požiadaviek miestnych obyvateľov upravili rozmiestnenie smetných nádob.

Športovisko na Plzenskej

V polovici septembra sa rozbegli práce na obnove športového ihriska na Plzenskej ulici. Na pripravený betónový podklad položili stavbári asfaltový povrch, v ďalšom kroku osadia mantinely so sieťovým oplatením, rozmiestnia lavičky a upravia zeleň. Práce by mali byť dokončené v druhej polovici novembra.

Krajšie prostredie pre seniorov

Denné centrum seniorov na Športovej ulici prechádza v súčasnosti komplexnou rekonštrukciou. Práce sa začali v polovici októbra a podľa plánu budú ukončené v januári. Potrebne je vymeniť inštalácie a rozvody, takisto podlahy, okná a dvere. Tunajší aktívni seniori sa zatiaľ stretávajú v náhradných priestoroch, vo výdajni stravy a tešia sa na obnovenie plnej aktivity vo vynovenom klube.

Záverečná etapa opravy komunikácie

V novembri sa stavbári pustili do tretej a poslednej etapy opravy miestnej komunikácie Na Revíne. Výmena podkladovej a obrusnej vrstvy krytu vozovky nadviazala na úsek zrekonštruovaný ešte minulý rok pri vchode na parkovisko Ústavu vzdelávania a služieb a pokračovala po križovatku s Bárdošovou ulicou.

Jana Škutková
Snímky Jana Plevová

Hospodárenie Nového Mesta ocenilo aj INEKO

Finančné zdravie Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto hodnotia odborníci ako výborné. Vyplýva to z rebríčka Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO), ktorý pravidelne zverejňuje porovnanie samospráv, kde hodnotí ich hospodárenie a finančné zdravie. „Veríme, že zvýšenie informovanosti prispeje k lepšiemu hospodáreniu jednotlivých obcí, keďže starostovia budú kvôli verejnej kontrole nútení hospodáriť efektívnejšie,“ vysvetľujú autori projektu. Naša mest-

ská časť získala päť celých štyri desatiny bodu z maximálneho počtu šesť bodov. Výborné hodnotenie získala samospráva najmä preto, že sa jej darí hospodáriť bez akýchkoľvek dlhov. „Snažíme sa neustále znižovať výdavky pri zachovaní kvality poskytovaných služieb, prípadne dosiahnuť jej zlepšenie. Vo viacerých prípadoch sme odstrihli externých dodávateľov. EKO podnik začal sám orezávať stromy, čistiť vpusty, vynášať odpad, v súvislosti s chystaným spustením parkovacej

politiky sme kúpili stroje, aby sme sami mohli vyznačiť čiaru,“ vraví starosta Rudolf Kusý.

Vďaka tomu, že novomestská samospráva dokáže fungovať bez dlhov, mohla v nedávnom období investovať do rekonštrukcií základných a materských škôl a v prípade škôlok zvyšovať ich kapacitu. „Tak sa nám za posledných päť rokov podarilo zvýšiť počet detí v materských školách z 873 na 1126,“ povedal starosta Rudolf Kusý. Marek Tettinger

NA DOBROM MIESTE V MESTE

Už staviame

JEDINEČNÝ PROJEKT MESTSKÉHO BÝVANIA

Ak preferujete mestský životný štýl a chcete mať všetko nadosah, tak tento projekt je určený ľuďom ako vy. Bývanie v Urban Residence predstavuje dokonalú kombináciu moderného života, pekného prostredia, skvelej dostupnosti a naozaj výhodnej ceny.

www.urbanresidence.sk • predaj@urbanresidence.sk • +421 902 334 334

Navštívte nové predajné miesto

Parkovacia politika očami architekta

V ostatnom čase sa aj na stránkach Hlasu Nového Mesta rozprúdila živá diskusia o novom parkovaní. Diskusiu o parkovacej politike považujem za nesmierne dôležitú a osožnú, preto som sa rozhodol do nej prispieť ako architekt – urbanista.

Parkovaciú politiku považujem za komplexný nástroj plniaci ciele svojho nositeľa a presadzovateľa, za ucelený systém, ktorý má svoj obsah, úlohy, spôsoby, a najmä jednotlivé, veľmi dôležité štrukturálne prvky.

V Bratislave sa javí ako ideálne riešenie návrh, aby nositeľom jednotnej parkovacej politiky bolo mesto v spolupráci s mestskými časťami. Postupne sa však stáva realitou, že nositeľmi vlastných parkovacích politík sú jednotlivé mestské časti. Tak je to už niekoľko rokov v Starom Meste, od októbra 2016 v Karlovej Vsi a podobný vývoj je možné očakávať aj v Novom Meste. Negatíva plynúce z parciálnych odlišností by však nemali odradiť samosprávu našej mestskej časti od zavedenia vlastnej parkovacej politiky. Jej pozitíva časom istotne pocíti väčšina Novomešťanov.

Pravidlá musia byť jasné

Za základný cieľ parkovacej politiky považujem vytvorenie jasných pravidiel v oblasti, ktorá sa dotýka ak nie každej, tak skoro každej rodiny v Bratislave. Osobné auto je v súčasnosti už prirodzenou súčasťou vybavenia domácností a členovia jednej rodiny nezriedka využívajú dve i viac áut. Niektoré odhady hovoria o tom, že dve autá vlastní až 12 percent a tri autá až 2 percentá domácností. Pre mňa je však najdôležitejšie to, že parkovacia politika by mala priniesť poriadok a jasné pravidlá parkovania vo verejných priestoroch. Mala by teda do života uviesť pravidlo, aby autá parkovali len na vyznačených parkovacích miestach, nie na svojvoľne zvolených miestach na chodníkoch, na plochách zelene, na prístupových cestičkách, v križovatkách... Aby chodníky slúžili chodcom, mamičkám s kočíkmi, „vozičkárom“, aby sa zatrávnené nespevnené plochy nemennili na rozjazdené blatiská. A samozrejme, musíme si zvyknúť, že parkovanie na verejnom priestranstve, ktoré by malo slúžiť všetkým, prestane byť bezplatné.

Za jeden z najcitlivejších prvkov parkovacej politiky považujem rezidenčné

parkovanie zvyhodňujúce rezidentov (obyvateľov s trvalým pobytom v lokalite, štvrti, mestskej časti). V praxi funguje tak, že obyvatelia danej lokality majú možnosť získať rezidentskú kartu, ktorá im umožní parkovať na vyznačených miestach. Istotne im však nezaručí, že každý večer budú môcť zaparkovať pod oknami svojho bytu. Za možnosť parkovania ďalšieho alebo ďalších áut si však aj rezidenti budú musieť priplatiť. V tejto súvislosti nesmieme zabudnúť na príležitostných návštevníkov alebo obyvateľov lokality bez trvalého pobytu a vyznačiť pre nich parkovacie miesta s osobitným poplatkovým systémom, t.j. s platením za jednorazové parkovanie.

Z príjmov a poplatkov garáže

Za nemenej dôležitý prvok parkovacej politiky považujem postupné zvyšovanie počtu parkovacích miest. A nemyslím tým vytváranie nových miest na chodníkoch či na zeleni, ale v nových viacpodlažných parkovacích domoch a hromadných garážach. Parkovacie domy síce nebudú môcť stáť v bezprostrednej blízkosti bytových domov, ale mali by umožniť efektívne a hospodárne využitie plôch využívaných dnes ako parkoviská na teréne. A kde získať financie na budovanie týchto garáží? Istotne z príjmov za vydávanie rezidentských kariet a z poplatkov za parkovanie na verejných priestranstvách.

Neoddeliteľným prvkom parkovacej politiky v mojich očiach je hľadanie možností na zriaďovanie záchytných parkovísk na okraji našej mestskej časti, a najmä na okraji Bratislavy. Na záchytných parkoviskách by mohli svoje autá zaparkovať bez obavy z ich poškodenia či odcudzenia (samozrejme, za primeraný celodenný či mesačný poplatok) obyvatelia širšieho zázemia Bratislavy, dochádzajúci sem denne za prácou, kultúrou, oddychom a zábavou. Na týchto parkujúcich by sme sa my, Bratislavčania či Novomešťania, nemuseli pozeráť ako na „cudzích“...

Záchytné parkoviská by mali byť budo-

vané v bezprostrednej väzbe na zastávky mestskej hromadnej dopravy, keďže organickou súčasťou parkovacej politiky je všemožná podpora existujúcich i nových systémov mestskej hromadnej dopravy. V Bratislave by to mala byť podpora električkovej dopravy, a najmä železničnej dopravy. Nevyhnutná sa javí podpora rekonštruovania električkových tratí s preferovaním električiek na úkor automobilov. V tejto súvislosti je potrebné podporiť aj projekt Železníc SR, obsahujúci zámer „zahustenia“ železničných zastávok na existujúcich tratiach. Pre Nové Mesto je mimoriadne zaujímavý zámer zriadiť železničnú zastávku na Račianskej ulici pri Bielom kríži.

Štúdie ťažiskových priestorov

Vzhľadom na komplexnosť problematiky parkovania v meste si musíme uvedomiť, že projekty „maľovania“ parkovacích miest nemôžu vyriešiť všetky problémy rozvoja verejných priestorov. Preto je nanajvýš dôležité a aktuálne obstaráť a spracovať pre ťažiskové verejné priestory (v spolupráci s obyvateľmi lokality či štvrti) koncepčné štúdie riešiace nielen parkovacie miesta, ale aj cyklotrasy či pešie priestranstvá a chodníky, a to s dôrazom na zachovanie existujúcich plôch zelene či stromoradií.

S ohľadom na aktuálny stav zavádzania parkovacej politiky do života Bratislavy či našej mestskej časti budeme musieť byť trpezliví. A zmieriť sa s tým, že ani parkovacia politika, ani systém rezidenčného parkovania nezačnú fungovať v celej mestskej časti okamžite a všade. Bude potrebné zavádzať ich postupne, v ucelených zónach a štvrtiach, učiť sa zo získaných skúseností a odstraňovať chyby. Vydávame sa na neľahkú cestu, na ktorej nás istotne čakajú problémy, „prešľapy“, omyly i nedokonalosti. Je to ale jediná cesta k tomu, aby sme v budúcnosti my, naše deti aj vnúčatá, parkovali i žili spokojnejšie.

*Ing. arch. Peter Vaškovič,
architekt – urbanista, poslanec miestneho zastupiteľstva*

Jesenná nádielka kultúry starším

Novomestskí seniory si v Mesiaci úcty k starším tentoraz opäť mali z čoho vybrať – ak máme na mysli každoročnú bezplatnú ponuku kultúrnych zážitkov od mestskej časti. Lístky sa rozchytali veľmi rýchlo, ako zvyčajne, ešte aj na tradičný Galakonzert v Istropolise, a tam sa vojde naozaj dosť ľudí. V činohre SND sa výber z októbrových predstavení zameriaval na osvedčenú klasiku – domácu i svetovú. Palárlikovo Zmierenie alebo dobrodružstvo

pri občinkoch i Bál, predstavenie na motívy z tvorby Timravy, si stále nachádzajú svoje obecenstvo, o dramatisácii Madame Bovary, nestárnúceho svetoznámeho románu Gustava Flauberta ani nehovoriac (jeho javisková podoba od Ivy Klestilovej sa hrá od novembra 2013).

Program Galakonzertu úcty k starším tak ako inokedy ponúkol obľúbených spevákov, nijaké vychádzajúce hviezdčky, aby si seniory mohli vychutnať piesne dobre známe z ich mladších rokov. Tentoraz spievala tie svoje trojica speváčok: Petra Janů, Jitka Zelenková a Jana Kocia-

nová, sprevádzané orchestrom Vlada Valoviča. Moderoval opäť Števo Skrúcaný, ktorému táto úloha padne ako uliata, už aj preto, že si v nej sám môže zaspievať. Prijemným prekvapením bola premiéra spoločnej skladby v závere koncertu.

Boli sme sa s vami pozrieť na Bále. Bály a podobné spoločenské podujatia boli dejiskom mnohých Timraviných poviedok z dedinského prostredia, keďže práve tam sa neraz odkrývali dramatické deje vo vzťahoch jej hrdinov. Najmä ak ich pomáhal obnažovať alkohol. Timrava neprikrášľovala postavy zo sveta, ktorý ju v Novohrade obklopoval v prvej polovici minulého storočia, a to ani obrazy vidieckej inteligencie – učiteľov, farárov, lekárov... Dramaturg Daniel Majling dal vybraným motívom z jej poviedok javiskový tvar a úspešne tak Timravu predviedol ako autorku, ktorá svojím moderným videním obstoja i popri dielach súčasníkov. Zabával hľadisko humornými situáciami i dialógmi, no zároveň sa divák nemohol zbaviť súcitu s temnými stránkami osudov mnohých rozorvaných hrdinov Timraviných próz.

Nové predstavenie Radošinského naivného divadla má názov To nemá chybu. A tuším to platí doslova. Obrazotvornosť Stanislava Štepku dala vzniknúť ohňostroju komických situácií, slovného humoru, hudby a piesní, ktorý má taký spád, že obecenstvo má čo robiť, aby zachytilo všetky jeho odtiene a details. Predstavenie napreduje svižne najmä preto, lebo je maximálne divadelné, nezdržávajú ho premeny javiska či kostýmov, pracuje sa so symbolmi a náznakmi. Herci sa preobliekajú priamo na scéne vprostred akcie, počas deja predstavujú nábytok potrebný pri ďalšom výstupe, takže divák na scéne bežne sleduje niekoľko paralelných činností. Čriepky dejových zápletiiek – hoci aj historicky vzdialené – hladko do seba zapadajú vďaka jednotiacej osnove, ktorou sú spomienky starého novinára (S. Štepka), priznávajúceho pred svojimi dospelými deťmi aj svoje slabosti a životné omyly.

Viera Vojtková, snímky Jana Plevová

Ocenenia za priateľský prístup k seniorom

Počas štvrtého októbrového víkendu sa v Zichyho paláci stretli odborníci, predstavitelia verejného života i záujemcovia z radov verejnosti, ktorým záleží na vytváraní optimálnych podmienok na bohatý a aktívny život staršej generácie. Dve seniorské občianske združenia – Bagar a Klub Luna – zorganizovali v sobotu konferenciu venovanú celospoločenskú tému starnutia populácie. V jej závere odovzdali ceny súťaže Senior Friendly firmám, inštitúciám aj jednotlivcom, vďaka ktorým sa seniorom u nás žije o čosi lepšie. Ocenenie za dlhodobý aktívny prístup v prospech se-

niorov získal ako jediný spomedzi krajov Bratislavský samosprávny kraj. Na jeho Župnej olympiáde nás pravidelne úspešne reprezentujú členovia novomestských denných centier a veľmi obľúbené sú aj ďalšie kultúrno-spoločenské akcie župy.

Popri veľkých firmách či samosprávach si čestné uznanie odnieslo novomestské Fitko pre ženy – Jana Šport za špeciálny program cvičenia pre seniorky na zlepšenie fyzickej kondície a pohyblivosti. „Tento program sme naštartovali pred rokom a celú jeho koncepciu sme prispôbili našim starším klientkam.

Špeciálne zvolené cviky cvičia ženy pod dozorom skúsenej trénerky. Veľkou inšpiráciou mi bola moja mama. Hoci už dávnejšie prekročila sedemdesiatku, stále si udržiava dobrú kondíciu a spolu s ňou aj optimistickú náladu,“ prezradila Jana Bielik, majiteľka športového centra. „Novomestské dámy môžu využiť „susedskú“ ponuku a prísť si k nám do Troch veží zacvičiť. Môžu si vyskúšať kruhový tréning, alebo sa pridať ku skupinke senioriek. Veď nezáleží na rokoch, o seba sa treba starať v každom veku,“ dodala. (jš)

„Vlasy plné striebra, srdcia zo zlata...“

Vyvrcholením spoločenských podujatí Mesiaca úcty k starším sa bezpochyby stala obľúbená súťaž o NAJ novomestskú babičku a dedka, ktorá 27. októbra pritiahla do Strediska kultúry na Vajnorskú priateľov a členov denných centier seniorov a, samozrejme, aj deti, vnúčatá a pravnúčatá súťažiacich – zvedavých i povzbudzujúcich. Detúrence z materskej školy na Odborárskej ulici vyjadrili lásku k starým rodičom pásmom básničiek, pesničiek a tanečných scénok. Iste každé z nich pritom myslelo na tých svojich.

„Oslovenie babička a dedko patria v slovenčine k tým najláskevším slovám. Niet divu, vždy majú čas i trpezlivosť vypočuť si starosti mladších generácií. V spomienkach na starých rodičov sa objavuje vôňa tabaku, jablkových koláčov, mnohých pekných chvíľ. Súťaž o Naj babičku a dedka nie je o vzájomnom zápolení, je to poďakovanie za ich

vodkyňou turistov a popri úprave záhradky pred klubom na Sibírskej sa stará aj o zeleň na terase knižnice. Pani Anna Vrábliková spievala soprán, no hrávala tiež prvotigovú hádzanú. Rovnako blízko k športu má pán Jaroslav Pišteck, ktorý dnes pripravuje pohybové cvičenia svojim kolegom v centre. Dr. Anna Markušová i pani Veronika Kovárová rady spievajú a vypekajú, pán Karol Ševčík je skúsený záhradkár a vinár, no nezľakne sa vraj ani pečenia loží.

Súťažiaci sa blysli spevom, recitáciou, hrou na heligónku, znalosťou bratislavskej histórie i ukážkou bábkohereckva. Keď sa pôvodne dohodnutý gitarista pani Kovárovej kamsi zatúlal, o hudobný sprievod sa ochotne postaral pán Repka. Spevákka ho s radosťou odmenila bozkom, publikum búrlivým potleskom za spontánnu solidaritu. Obdivovali sme

zručnosť, nápady, skvelú pamäť i zmysel pre humor našich babičiek a deduškov. Nik nezaviedel porote, že po takých skvelých výkonoch musí napokon určiť poradie.

NAJ babičkou Nového Mesta 2016 sa stala pani Zora Ponechalová z Nobelovej ulice, druhé miesto získala Alojzia Šurková z DC Sibírska a tretie miesto spolu s Cenou sympatie si odniesla Veronika Kovárová z DC na Stromovej ul. Titul novomestského NAJ deduška prisúdila porota tohto roku Jánovi Repkovi z DC Zlatý dážď na Račianskej ulici, druhú priečku, a zároveň Cenu sympatie získal Jaroslav Pišteck z DC Stromová a tretie miesto obsadil pán Karol Ševčík z DC Športová.

NAJ babičke a NAJ dedkovi odovzdal starosta mestskej časti finančné výhry, Cenu sympatie v podobe predĺženého víkendového pobytu venovala dvom účinkujúcim SOREA, spol. s r.o. Všetci súťažiaci si odniesli hodnotné darčeky od sponzorov Mondelez SR Production, s.r.o., DM drogerie markt, s.r.o., vecnými darmi prispeli poslanci Tomáš Korček, Libor Gašpíerik a knižnica na Pionierskej. Aby všetky babičky boli v tento deň krásne, postarali sa budúce vizážistky a kaderničky zo SOŠ Račianska, ich mladé kolegyně z odboru fotografie zabezpečili dokumentáciu z podujatia.

Popoludnie spestrila kytica piesní v podaní speváckeho zboru Stromovka, zloženého z členov Denného centra seniorov na Kramároch a hudobné vystúpenie skupiny SENZUS.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Zora Ponechalová s vnučkou

lásku a hrdá ukážka, čo všetko ešte naši starí dokážu,“ povedal na úvod starosta Rudolf Kusý. Potom už prenechal slovo moderátorky Jane Vozníkovej, ktorá sa svojej úlohy zhostila s úsmevom, takže nik zo súťažiacich vari ani nepocítil trénu.

Ôsmi seniori s nadhľadom zvládli tri kolá súťaže. Predstavili sa a porozprávali o svojich záľubách, vyriešili kvíz vedomostí o Novom Meste a s veľkou dávkou kreativity pristúpili k voľnej disciplíne, kde ukázali svoje silné stránky. Mnohých prekvapilo, že šikovný Novomešťan Ján Repka opravil hodiny na Dóme sv. Martina i budík M. R. Štefánika a pani Zora Ponechalová nielenže sa vyzná v ručných prácach, no ešte dnes hrá kolky za Slovan. Pani Alojzia Šurková bývala sprie-

Ján Repka
a Veronika
Kovárová

Komunitné centrum plné života

Uprostred októbra pozvalo Komunitné centrum na Ovručskej Novomešťanov na „deň otvorených dverí“, aby sa bližšie oboznámili s jeho programom a inšpirovali sa niektorou z ponúkaných aktivít.

„Naša mestská časť je jediná v Bratislave, ktorá má podobné centrum v správe. Podľa niekdajších plánov tu mala vzniknúť herňa, no som veľmi rád, že namiesto nej sa podarilo zrealizovať úplne odlišnú myšlienku a budova dnes slúži obyvateľom,“ zaspomínal si starosta Rudolf Kusý na obdobie približne pred šiestimi rokmi. O úsilí vynaloženom pri získavaní 220 000 eur z finančných prostriedkov operačného programu pre Bratislavský kraj a o priebehu rekonštrukcie porozprávala prítomným hosťom koordinátorka projektu Daša Effenbergerová. Mnohí si ešte spomínajú na prvé stretnutia a diskusie v parku. Ľudia trpezlivo znášali stavebný ruch vo večerných hodinách, dokonca strážili svoje centrum počas vý-

stavby. „Keď sa im niečo nezdalo, hneď mi dali vedieť, čo sa v centre deje. Dnes je už rekonštrukcia úspešne za nami a ďalším cieľom je vytvoriť tu ponuku programov, z ktorých si každý vyberie ten svoj,“ uviedla Daša Effenbergerová.

Centrum sa zameria na dva hlavné ciele. Prvým je poskytovanie sociálneho poradenstva a podpory znevýhodneným sociálnym skupinám, druhým zmysluplná ponuka činností pre miestnych obyvateľov. Jazykové kurzy, cvičenie jogy, tanečné a hudobné krúžky, stretnutia aktívnych seniorov, ale aj prednášky o tradičnej čínskej medicíne či terapii umením, to sú oblasti, ktoré záujemcovia môžu využiť už dnes. Môžete však prísť aj s novými návrhmi. Ak chcete prediskutovať uplatnenie vlastnej myšlienky, obráťte sa na vedúcu centra Slávku Švecovú na tel. čísle 0907 977 211, prípadne na e-mailovej adrese komunitne@banm.sk.

Text a snímka Jana Škutková

Malí výtvarníci pôjdu na výlet

Deti z materských škôl na Letnej a Šuňavcovej ulici sa stali víťazmi celomestskej výtvarnej súťaže Farby jesene, ktorú zorganizovali obchodné centrum Galéria Lamač a spoločnosť TESCO. Dielka vytvorené z prírodných materiálov hodnotili návštevníci obchodného centra, hlasovať sa dalo aj na sociálnej sieti facebook. Za odmenu pôjdu spoločne na výlet na Farmu pod Gaštankou v Modre, kde si prírodu aj zvieratká užijú zblízka.

(red)

3 víkendy plné radosti: Polus odhalil vianočné plány

Adventný kalendár zavesený, čižma vyčistená, melódie kolied sa samy od seba derú na jazyk, no stále tomu niečo chýba... Psst, prezradíme vám tajomstvo. Skrytou esenciou pravého vianočného pocitu je zdieľaná radosť a my vieme, kde ju rozdávať plným priehŕstím.

Vezmite svojich najbližších do Polusu a pripomente si, na čo dnes mnohí zabúdame – že Vianoce nie sú pretekmi, kto bude mať bombastickejšiu výzdobu a viac balíč-

kov pod stromčekom, ale sviatkami pokoja, radosti a unikátnych slovenských tradícií. V nasledujúcich týždňoch ožijú práve v Poluse. Už 6. decembra zavíta do ob-

ľúbeného bratislavského nákupného centra Mikuláš a jeho verná čertovsko-anjelská družina, ktorej sa podujali asistovať spevákka Mia, moderátorka Veronika Hatala a kúzelník. Okrem rozdávania darčiekov sa bude vo veľkom spievať, tancovať, maľovať na tvár. A ak sa vašim drobcom nebude chcieť ísť domov, nič to – už o týždeň bohatý adventný program pokračuje! 10. a 11. decembra bude polusácka škola varenia Radosť variť rozvoníavať medovníčkami, ktoré si detičky môžu ozdobiť

pod dohľadom zručných lektorov a animátorov. Medzitým tetušky v originálnych slovenských krojoch predvedú v Hlavnej rotunde umenie ručne vyrábaných ozdôb a ukážu, ako si vyrobiť jednoduché vianočné dekorácie. Na pútavé rozprávanie o našich slovenských vianočných zvykoch nadviažu aj cez víkend 17. a 18. decembra, kedy okrem workshopov pre mladých majstrov pribudne do programu energiou nabitú vystúpenie folklórnych súborov Studnička a Studnica. Zakričte si „Šťastné a veselé!“ pod strechou nákupného centra, ktoré sa stará nielen o pohodu pri rodinných nákupoch, ale aj o pohodu v duši.

Ked' v škole straší...

Koniec októbra a začiatok novembra je obdobie, v ktorom si školáci i škôlkari užijú veľa smiechu. Tradičné vyrezávanie a zdobenie tekvic, výroba strašidelných dekorácií a typické masky v podobe svetlonosov či rovno „smrťákov“.

V základnej škole na Kolibe pripravili učitelia a žiaci večernú Slávnosť svetlonosov 24. októbra. Samozrejme, pozvali aj rodičov, súrodencov a starých rodičov. Školský dvor rozžiarilo svetlo z vyrezaných tekvičiek. Kedže všetky boli krásne, odmenu v podobe plyšovej hračky si vyslúžili všetci tvorcovia. K veselí nálade prispeli aj tety kuchárky a ponúkli hosťom niečo na zahriatie.

Žiaci a učitelia z Cádrovej sa 26. októbra vydali na pochod, aby do tmavých kramárskych ulíc priniesli svetlo. S lampášmi a svetlonosmi z tekvičiek zahnali spoločne tmu aj zlých duchov. Dobré sa pritom uplatnili škrabošky, ktoré deti vyrobili v školskom klube. Tí starší mohli navyše prenocovať v škole, a to bol zážitok, na aký sa nezabúda!

Aj deti zo školy Za kasárňou majú v období dušičkových sviatkov svoje tradičné rituály. Učebne vyzdobili nielen plodmi z prírody, ale aj zaujímavými pavučinami, netopiermi, hrobčekom či múmiami. Nápadom sa medze nekládli, a najmä tí starší pristúpili k súťaži o najlepšiu výzdobu triedy s poriadnou dávkou čierneho humoru. Hodnotiacia komisia zložená z rodičov a pedagógov odmenila najoriginálnejšie upravené triedy, najnápaditejšie masky a najkrajšie svetlonosy. Sprievod plný strašidiel, čarodejníč, duchov, netopierov a pavúkov sa 26. októbra vybral na prechádzku do okolia školy a s veľkou chuťou postrašil návštevníkov obchodného centra Polus.

Pár veselých fotografií sme dostali zo školy na Odborárskej ulici. Súťaž o najkrajší nápad s tekvicami tu vyhodnotila žiacka aj učiteľská porota. Potom deti v maskách rozdávali súťažiacim sladkosti a na záver povynášali tekvičky do trávy pred budovu školy, aby sa pohľadom na ne potešili aj okoloidúci.

Jana Škutková, snímky
Jana Plevová a archív škôl

Filmová jeseň po tretíkrát

Už tretí ročník projektu Filmová jeseň zorganizovali tohto roku poslanci Zuzana Rattajová a Tomáš Korček. Počas novembra zaplnil Kongresovú sálu Domu športu na Junáckej ulici a ponúkol Novomešťanom pestrú paletu filmov s bezplatným vstupom.

„Po tom, čo zanikol Študentský filmový klub, sme chceli nadviazať na jeho tradíciu. Som veľmi rada, že Filmová jeseň oslávila už svoje tretie narodeniny. Svedčí to o tom, že Novomešťania majú záujem o kultúru a nás teší, že prostredníctvom množstva zaujímavých filmov im ju môžeme priblížiť,“ povedala Zuzana Rattajová. Dodala, že podobné kluby vždy boli postavené na tom, že sú pre ľudí prístupné. Komerčné kiná v obchodných centrách sú pre rodiny často finančne príliš náročné. „Našťastie, Filmová jeseň je zadarmo, je tu pre všetkých a výber filmov sa snaží zasiahnúť čo najširší okruh divákov, najmä rodiny s deťmi,“ dodal Tomáš Korček, ktorý už podporil viaceré verejnoprospešné projekty.

Možnosť stráviť príjemný večer pri dobrom filme využili aj tento rok stovky Novomešťanov. Privítali, že sa podarilo zaplniť uvoľnený priestor v kultúrnom živote našej mestskej časti, a tak sa už dnes tešíme na ďalší ročník projektu.

Zuzana Rattajová

Mamičky v Kramáriku vychovávajú zvedavé deti

Cyklos pútavých prednášok o alternatívnych spôsoboch výchovy a vzdelávania pripravili členky RC Kramárik vďaka finančnej podpore mestskej časti, ktorú získali z participatívneho rozpočtu. Záujem mladých rodičov priťahli metódy talianskej lekárky Marie Montessori, pohybové kurzy pre bábätká, zamerané na rozvoj hrubej a jemnej motoriky i kurzy metódy NTC, založenej na zisteniach a poznatkoch srbského lekára Ranka Rajeviča.

Doktor Rajevič je zakladateľom združenia MENSA pre mimoriadne nadané deti v Srbsku a jeho metódou sa vyučuje vo viacerých krajinách. Dôraz kladie na vzdelávanie vedúce k funkčnému mysleniu, aby deti namiesto memorovania všestranne rozvíjali schopnosti svojho mozgu. Prednáška a workshopy lektora Miloša Vincíka dali mamičkám návod, ako deťom vytvárať čo najviac podnetov od najútlejšieho veku. Vysvetlil, že rozvoj mentálnych schopností

úzko súvisí s rozvojom fyzickej zručnosti, a preto je dobré, keď rodičia podporujú lozenie, chôdzu, skákanie, rotačné pohyby či cvičenia na udržanie rovnováhy, ale trebárs aj žuvanie. Od lineárneho prístupu k učniu sa dá prejsť k abstraktným symbolom, a neskôr k ich triedeniu a združovaniu podľa významu.

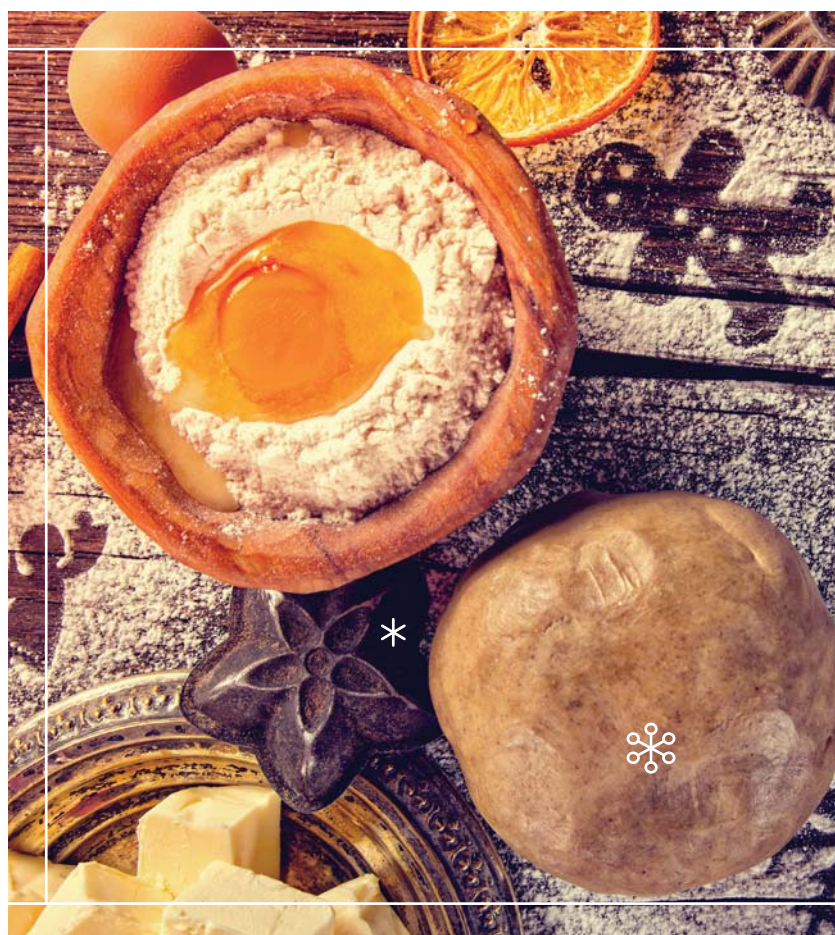
Aj samo vzdelávanie mamičiek bolo interaktívne, počas prednášky si vymieňali skúsenosti s lektorom i medzi sebou. Na workshope, ktorého prvá časť bola určená samotným rodičom a druhá rodičom spolu s deťmi, spoznali hry a ďalšie možnosti rozvíjania intelektuálneho potenciálu detí. Zdá sa, že participatívny projekt „Zvedavé deti“ sa stane výbornou investíciou do budúcnosti najmladšej novomestskej generácie.

„V podobnom duchu chceme pokračovať, na január pripravujeme v spolupráci s OZ Fantao kurz Mentálna aritmetika

– *Abakus*,“ hovorí Lucia Gregorová a dopĺňa, že ide o jedinečnú a prevratnú metódu rozvoja mentálnych zručností detí v matematike a funkčnom myslení. Kurz vychádza z prístupu, aký sa v Ázii využíva už viac než 2000 rokov. Intenzívne podporuje abstraktné myslenie, ktoré je kľúčom k výnimočným intelektuálnym zručnostiam detí. Tréning pre deti od 5 do 12 rokov bude prebiehať v priestoroch RC Kramárik raz týždenne a účastníkom pomôže zvýšiť schopnosť koncentrácie, kreativity a logického myslenia, zlepšiť im pamäť a reflexy, ale aj sebadomie.

Text a snímka Jana Škutková

Jednoducho Vianoce

Vytvoriť perfektné sviatky je jednoduché. Stačí, aby sa rodina a blízki stretli okolo prestretého stola, na ktorý vám z nášho obchodu naservírujeme tie najkvalitnejšie slovenské, ale aj zahraničné potraviny. Jednoducho

PLNOCHUTNÉ POTRAVINY

Lampióny rozžiarili Kuchajdu aj kolibský les

Ohníky, svetielka, lampióny... pomáhajú nám prečkať obdobie s nedostatkom slnečných lúčov, keď vstávame za tmy a chladné večery prichádzajú oveľa skôr. Najmladšej generácii už lampiónové sprievody nepripomínajú historické udalosti, a to je dobre. Uživa si magické čaro blikotavého svetla sviečok aj tvorivú atmosféru pri výrobe lampášikov, či už ju zažíva v škole alebo s rodičmi.

V podvečer 10. novembra sa deti z novomestských škôl aj tie menšie z materských stretli na Kuchajde. Na podujatie, ktoré pre ne pripravila mestská časť, si priniesli vlastnoručne vyrobené lampášiky. Keďže počasie im veľmi neprialo, zahriali sa tancom, pohybom a horúcim čajom. Po vyhodnote-

ní zábavných súťaží a odovzdaní výhier od mestskej časti Nové Mesto a partnera Polus City Center si pozreli veselé vystúpenie „opičiek“ z materskej školy na Jeséniovej a spoločne obdivovali žonglérske vystúpenie s ohňom.

Mamičky z RC Kramárik pripravili deťom lampiónový sprievod už 22. októbra, a to v trochu inom duchu. Deti si vyskúšali varenie lesnej polievky, preliezanie špagátových „pavučín“, stavanie príbytkov pre zvieratká aj spoznávanie listov. Oči na stopkách museli mať v lese pri hľadaní ukrytých pokladov. Krátko pred zotmením si od horiacej vatry každý zapálil svoj lampášik a vydali sa na dlhý sprievod lesom. Nové ihrisko sa aj tu stalo javiskom pôsobivej ohňovej šou v podaní Arte Fuego – 120 párov očí ju sledovalo so zatajeným dychom.

Do tretice dodržali tradíciu rodičia z okolia Ľudového námestia a pre svoje deti zorganizovali svetielkujúci pochod parkom. Na záver vyslali k nebu lampióny šťastia, do ktorých symbolicky vložili svoje prania.

Jana Škutková a Lucia Gregorová
Snímky Jana Plevová a Veronika Fričová

Biocesta Cádrováčik

Mnohí žiaci aj návštevníci školy na Cádrovej ulici si už všimli, že jej areál zdobia štyri nové informačné tabule. Spoločne tvoria „Biocestu Cádrováčik“ a deťom poskytujú mnoho zaujímavých informácií. Prostriedky na vybudovanie náučnej cesty získala škola z Nadácie VÚB, cieľom projektu bolo upraviť školský dvor tak, aby plnil vzdelávaciu aj relaxačnú funkciu. Na stanovištiach spoznávajú deti bylinky, kríky aj stromy, neskôr pribudnú lavičky a vytvorí sa priestor na výučbu, ale aj neformálne stretnutia v podvečerných hodinách. „S vysádzaním rastlín máme už veľa skúseností, táto aktivita sa stretáva s veľmi pozitívnym ohlasom našich žiakov, zamestnancov aj rodičov. Príďte sa k nám pozrieť a sami sa presvedčíte,“ pozýva na návštevu riaditeľka školy Miroslava Komorníková. (red)

Deň plný vitamínov

Ako deťom vstiepiť pravidlá zdravej výživy a životného štýlu? Už od čias Komenského učiteľia i rodičia dobre vedia, že deti sa dôležité veci najlepšie naučia pri hre. Preto sa Základná škola Za kasár-

ňou každoročne pripája k oslavám medzinárodného Dňa jablka. Deti sa oboznamujú s množstvom odrôd tohto ovocia, ochutnávajú dobroty, aké sa z neho dajú pripraviť, ale aj na predmetoch ako prírodopis, slovenčina či matematika pracujú pedagógovia so symbolom zdravej výživy. „Nakúpili sme 25 kg jabĺčok z poľnohospodárskeho družstva vo Vajnorochoch a v školskej družine sme ich sušili, piekli a lisovali na šťavu. Deti sa veľmi rady pridali a 17. októbra pripravili malý školský bazár, kde svoje potravinárske výrobky, ale aj výtvarné diela ponúkli rodičom,“ vysvetlili vychovávateľky zo školského klubu Mária Eliášová a Iveta Majgotová. Jablkové pitie, ktoré mi pritom ponúkli, chutilo vynikajúco, a tak nepochybujem, že malí aj veľkí maškrtníci majú tento sviatok vo veľkej obľube.

Text a snímky Jana Škutková

Analýza podnetov v roku 2016

Počas celého roka podávali občania návrhy na zlepšenie života v našej mestskej časti. Zaujímá vás, ktoré kategórie boli tento rok najdôležitejšie? Ak áno, pozrite si ich štatistickú analýzu. V roku 2016 Kancelária pre participáciu verejnosti zaznamenala rekordných 350 podnetov.

Participatívny
rozpočet

Nové Mesto v našich rukách

Hlavnú úlohu hrá doprava – preprava

Väčšina podnetov, až 39,4 percenta sa v roku 2016 týkala dopravy – prepravy (graf č. 1). Oproti predchádzajúcim rokom poklesol podiel podnetov v oblasti dopravy o 9,5 percentuálnych bodov z úrovne 48,9 percenta. To, že najväčším každodenným problémom je doprava, či už dynamická alebo statická, nie je prekvapujúce. Potešiteľné je, že problémy súvisiace s dopravou majú klesajúci trend.

V druhom slede je prostredie

Naopak, rastúci trend majú podnety týkajúce sa prostredia. Životné prostredie – zdravie je druhou najčastejšou oblasťou pod-

netov s podielom 18,9 percenta. Nárast v porovnaní s minulými rokmi je o 13,1 percentuálnych bodov, z úrovne 5,8 percenta.

Rovnako rastie podiel podnetov z oblasti urbanizmu – pamiatok. Tento rok skončili na treťom mieste s podielom 15,1 percenta. Oproti minulým rokom ide o nárast o 8,0 percentuálnych bodov z úrovne 7,1 percenta.

Poslednou výraznou oblasťou pripomienok je bývanie – občianska vybavenosť. Tento rok pripomienky z tejto oblasti dosiahli podiel 9,7 percenta. V minulých rokoch dosahovala táto oblasť pripomienok podiel 8,4 percenta, čiže nárast podnetov v oblasti bývania – občianskej vybavenosti bol minimálny a zvýšil sa o 1,3 percentuálnych bodov.

ZAÚJÍMAVÉ PARTICIPAČNÉ IDEY

V poslednom období si ľudia v našej mestskej časti už zvykli podávať návrhy projektov, ktoré by mohli byť zrealizované z participatívneho rozpočtu. Prinášame vám výber najzaujímavejších nápadov, ktoré boli podané tento rok.

Revitalizácia komína oproti Mladej garde, pozostávajúca z jeho vyčistenia a namaľovania. Komín by mohol slúžiť ako miestny orientačný bod a pripomienka priemyselnej histórie našej mestskej časti. Nápad: Ing. Vladimír Sládeček

Komín ako pilier prepájajúci históriu a súčasnosť

Snímka Ing. Vladimír Sládeček

Knižnica pre Dimitrovku. Ide o rozšírenie priestorov súčasnej knižnice v SD Vernost, kde by mohli nájsť miesto nové aktivity ako filmové projekcie a tvorivé dielne pre deti. Knižnica už dnes zabezpečuje popri požičiavaní kníh aj vzdelávaciu činnosť a poskytuje základy na pohybové aktivity (joga a joga pre seniorov). Nápad: Mgr. Jana Vozníková

Živé ihrisko vychádza z presvedčenia, že mesto by malo ľuďom ponúkať výzvy na zábavky a aktivity, ktorým sme sa doteraz bránili. Projekt navrhuje vytvoriť z mesta živé ihrisko s jednoduchými hrami. Ich herné plochy by sa nachádzali na zemi kdekoľvek vo verejných priestoroch. Nápad: Tereza a Michal Macovci

Hra rebrík,
kde je figúr-
kou sám
hráč

Klasická
škôlka

Nájdí si svojho
Minotaura, alebo
nájdí východ
z bludiska

Obrázky: Tereza a Michal Macovci

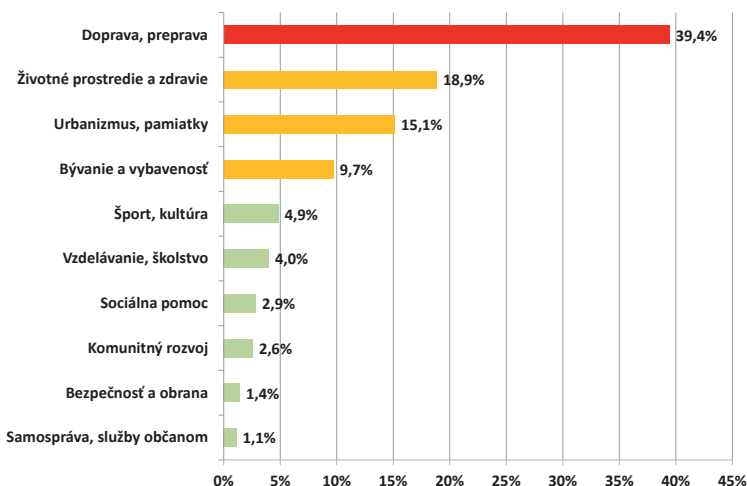
Medzi ďalšie zaujímavé nápady patria:

- Oprava unikátneho bunkra z druhej svetovej vojny pri predajni Lidl oproti Mladej garde
- Dopravné ihrisko vo dvore ZŠ Letná
- Cyklokrosová dráha pre deti v Mierovej kolónii
- Zodpovedné spolužitie so psami v meste
- Historická identita – top pamätihodnosti a historické udalosti v Novom Meste
- Odhaľovanie technických tajov – priblíženie histórie technických pamiatok v Novom Meste
- Lezecké bouldre – nainštalovanie lezeckých úchyty na rôznych objektoch Nového Mesta
- Vytvorenie typových kontajnerových stojísk, ktoré by podporovali narušenú identitu sídlisk

Ostatné podnety

Spomedzi ostatných podnetov boli percentuálne menej zastúpené šport – kultúra (4,9), vzdelávanie – školstvo (4,0) a sociálna pomoc (2,9). Najmenej podnetov bolo podaných z oblastí komunitného rozvoja (2,6), bezpečnosti – obrany (1,4) a samosprávy – služieb občanom (1,1).

Graf č. 1: Podiel participačných podnetov v roku 2016

Okruhy problémov

Z oblasti dopravy sú stále aktuálne dopravné zápchy na Kramároch, úzke prístupové cesty na Kolibe, výtlky na cestách, značenie, nedodržiavanie predpísanej rýchlosti či nebezpečné kaluže. Ako samostatný problém sa javí parkovanie na chodníkoch a potreba parkovacej politiky. Do pozornosti sa dostávajú aj problémy peších, najmä opravy a úpravy chodníkov, schodísk, priechodov a bezbariérovosť.

Z oblasti životného prostredia a ochrany zdravia sa otvára téma chýbajúcich kontajnerov na separovaný odpad. V dopravných uzloch stúpa znečistenie vzduchu, napríklad na Račianskej a Trnavskej ulici, a rast hluku, ktorý okrem bežnej dopravy zvyšuje aj železnica, električky a húkanie áut s prednosťou v jazde.

Z oblasti urbanizmu a pamiatok sa objavujú vízie na zatraktívnenie Trnavského mýta, Kuchajdy, Rosslerovho lomu a zachovania identity sídlisk.

V oblasti bývania a občianskej vybavenosti stále rezonuje otázka bezdomovcov. Popritom sa objavujú okruhy súvisiace so zatepľovaním a s rizikom búrkania priečok pri rekonštrukciách a nadstavbách. Objavujú sa aj problémy s dostupnosťou a otváracími hodinami obchodov a prevádzok služieb, a to najmä pre seniorov, lebo väčšina prevádzok sa presunula do obchodných centier.

PARTICIPAČNÉ NOVINKY

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto patrí k lídrom participácie na Slovensku vďaka novinkám, ktoré postupne uvádza do života. Pozrite si aktuálny prehľad tých najdôležitejších.

Začali sa úvahy o revitalizácii Kuchajdy, ktoré by v budúcom roku mali vyústiť do architektonickej súťaže. Revitalizácia sa bude týkať zadržiavania vody v krajine a rozšírenia športových funkcií areálu. Kancelária pre participáciu bude začiatkom roka vyhľadávať a osloviť komunity, ktoré sa v lete venujú rozmanitým, aj menšinovým či alternatívnym pohybovým aktivitám a mali by záujem o vytvorenie zázemia na Kuchajde. Zástupcovia komunít, ktorí sa chcú zapojiť do participatívneho plánovania verejných priestorov, môžu nahlásiť svoje kontaktné údaje e-mailom na adresu participacia@banm.sk.

Na Kuchajde sa rozšíri zázemie na šport

Hotel a ovocná plocha pre opelovače (snímka CEEV Živica)

Opelovačov v meste ubúda a tento negatívny trend má zmeniť projekt Včely v meste, s ktorým prišlo občianske združenie CEEV Živica. V minulosti ho na území Bratislavy realizovalo v Karlovej Vsi. Do projektu sa zapojí ZŠ s MŠ na Jeséniovej ulici na Kolibe. Ďalšie vhodné plochy, ktoré by sa mohli zmeniť na kvetnaté lúky, sa vyhľadávajú aj v iných častiach Nového Mesta. Projekt bude otvorený pre všetkých, ktorí sa budú chcieť zapojiť a pomôcť tak ovocným stromom a kríkom v meste, aby mohli byť opelené.

Informácie pripravili Lukáš Bulko a Miroslav Švec

Žena, ktorá žila pre tanec

Životná dráha dobrého pedagóga, to je niečo ako hromadný štafetový beh trvajúci desaťročia. Pedagóg postupne odovzdáva svojim žiakom posolstvo, ktoré najprv roky formoval sám v sebe – tým, že sa vzdelával, zdokonaľoval, rástol ako osobnosť... Aby jeho žiaci túžili nasledovať ho, intenzívne sa rozvíjali a po čase rovnako hodnotné posolstvo odovzdávali ďalej, zasa svojim žiakom. Táto predstava sa vnúti hádam každému, kto sa oboznámi s osudmi ženy stojacej pri vzniku osobitného odvetvia nášho umeleckého školstva – výučby tanečného umenia.

Zlatica Vincentová sama najprv musela prejsť tvrdou tanečnou výchovou, študovať teóriu tejto disciplíny, nadobúdať skúsenosti, postupne dosiahnuť úroveň hodnú popredných divadelných scén. A to navyše v nepokojných časoch, keď do vývoja mladých ľudí zasahovali udalosti, ktoré sú dnes pre nás už len dejinami...

Štart sa vydaril

Osobnostný vývoj dievčatka z horárne pri moravských Svinošiciach nasmeroval osud k tancu, až keď bola gymnazistkou v Brne.

„Kamarátka ma zlákala do krasokorčuľarskeho oddielu, tam som sa prvý raz stretla s klasickým tancom. Ukážkové hodiny viedol známy choreograf a tanečný majster Ivo Váňa Psota. A ten mi odporučil, aby som šla na talentové skúšky tanečného odboru,“ spomína pani Zlatica. Priznáva, že predstava takej budúcnosti sa jej pozdávala. Bola rozhodnutá skúsiť, či uspeje. O tom pravdaže vtedy ešte nemohla rozhodovať sama. A doma narazila. „Rodičia nijaký tanec spočiatku neschva-

ľovali, považovali ho za bláznivý nápad. Dostala som jednoznačné ultimátum: Najprv zmaturovej, až potom môžeš vymýšľať! Našťastie, po matúrach sa mi podarilo vykročiť vysnívaným smerom...“ vraví. Zmaturovala roku 1951 a zvládla aj prijímacie skúšky na študijný odbor „tanečný pedagóg“ na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Prišla teda do Bratislavy, a tá sa odvtedy stala pre ňu miestom, kde postupne naplňala svoje profesionálne ambície. Nie bez prekážok – hoci vysokú mieru telesného zaťaženia, nevyhnutnú disciplínu a sebazaprenie nikdy za prekážky nepokladala.

Skúsenosti nevyhnutné pre tanečného pedagóga ste spočiatku vraj zbierali na javisku niekdajšej Novej scény ND.

„Áno, podarilo sa mi externe sa tam angažovať. Pamätám sa ešte, že za odtancované predstavenie som spočiatku dostávala len šesťnásť korún, plat až neskôr. Po dvoch rokoch bol našťastie vypísaný konkurz do SND, tam som sa za ďalších osem rokov veľa naučila. Tancovala som v osemnástich baletoch a v dvanástich operách.“

Dlhoročný zápas v mene nasledovníkov

Znalci oceňujú vaše veľké zásluhy na založení tanečného školstva na Slovensku. Čo sa za tým skrýva? Ako k tomu došlo?

„Do značnej miery z nevyhnutnosti. Na tanečnom odbore Konzervatória vyučovali spočiatku len dve interné pedagogičky, profesorky Eva Jaczová a Magdaléna Panovová. Všetci ostatní boli externisti, vyučovanie sa ťažko organizovalo. Až v roku 1962 prišiel konkurz na ďalšie interné sily. V tom čase som jeho podmienky spĺňala už aj ja, tak som sa prihlásila. Vďaka tomu som sa dostala do centra diania a problémy som videla zblízka.“

Čo bolo najväčším problémom?

„Žiaci tu začínali študovať neskoro, až pätnásťroční, teda viac-menej po ukončení telesného vývoja, keď je telo už menej ohybné. V zahraničí bolo štúdium oveľa dlhšie, začínali s ním skôr. Slovom, našu výučbu sa žiadalo zreformovať od základov. Presadiť reformu nebolo však ľahké.

S takýmito dievčatkami pracovala dlhé roky...

...pokiaľ z nich vyrástli sólistky pripravené na absolventský koncert (na snímkach Denisa Kubíková ako Odetta, Ingrid Dinková s Jurajom Šiškom v Pas de deux princa a Odílie)

S Evou Jaczovou sme za ňu bojovali bok po boku, vzájomne sme sa podporovali – spolu s Mgr. art. Oľgou Markovičovou – Karvašovou, Mgr. art. Hedou Melicherovou a Mgr. art. Petrom Rapošom. Aj tak to trvalo dlhých pätnásť rokov...”

Kedy sa lady konečne pohli?

„V apríli 1974. Vtedy vstúpili do boja nášho tanečného odboru ďalší: Slovenské národné divadlo i Zväz slovenských dramatických umelcov. Návrh prof. Jaczovej na osemročné štúdium, prednesený na spoločne zorganizovanej medzinárodnej konferencii, sa nám konečne podarilo presadiť na ministerstve školstva. Otvorila sa prvá „experimentálna“ trieda. No museli prejsť ešte štyri roky, pokým experiment vyhodnotili a vznikla samostatná Hudobná a tanečná škola. V roku 1989 ju premenovali na Tanečné konzervatórium, o tri roky neskôršie dostala dnešné pomenovanie Tanečná škola Evy Jaczovej.“

Čo bolo podstatou zmien v novom osemročnom štúdiu tanca?

„Začínali tu 10 až 11-ročné deti, ktoré mali všetky predmety ako v základných školách okrem telocviku, lebo tu bol hlavným predmetom klasický tanec. Až keď žiaci dospeli na stredoškolačkov a zložili nové talentové skúšky, mohli sa rozhodnúť pre špecializáciu ľudový tanec, alebo neskôr aj pre moderný tanec. Podmienky štúdiá sme mali napokon celkom dobré – na tie časy. Začínali sme na Palackého oproti Redute, potom sme dostali školu na Gorazdovej, ktorá prešla stavebnými úpravami. Aj internát sme dostali. Slovom, bol to mocný impulz...”

Posolstvo pani Zlatice putuje ďalej

Ťažko povedať, koľko žiakov vychovala táto obdivuhodná žena. Spomína len počty absolventských ročníkov, ktoré „poslala do života“. Z pôvodného tanečného odboru Konzervatória v Bratislave päť, tri z niekdajšej Hudobnej a tanečnej školy, štyri z Konzervatória J. L. Bellu v Banskej Bystrici, kde pôsobila desať rokov, jeden päťročný cyklus prednášala na VŠMU a predmet scénická a koncertná prax ešte na súkromnom konzervatóriu v Trnave... Jej žiačky a žiakov možno stretnúť na významných postoch doma aj v zahraničí, sú to známi sólisti, baletní majstri, zaslúžilí pedagógovia, a všetci majú spoločné jedno: hlbokú úctu k svojej učiteľke, uznanie a obdiv.

Vaše žiačky po rokoch zdôrazňujú, že autoritu a úctu ste si u nich získavali od počiatku nielen výučbou tanca, ale aj osobnými vlastnosťami, širokým všeobecným vzdelaním a rozhlä-

dom po umení vo všetkých jeho odvetviach. Osobitne spomínajú vaše znalosti z výtvarného umenia – máte k nemu tak blízko?

„Tieto znalosti, to je skôr duchovné dedičstvo po mojom dlhoročnom partnerovi Danielovi Gálikovi, ktorý bol výtvarníkom – akad. sochárom a scénografom. Nesmierne ma obohatil približovaním výtvarného sveta, po ktorom ma sprevádzal, za to som mu veľmi vďačná. Bol však rozhladený aj v literatúre, najmä vo svetovej poézii. Navštívili sme spolu množstvo výstav. Po nich zvyčajne nasledovali dlhé rozhovory. On sa zasa zaujímal o moju prácu... Škoda, že jeho život sa skončil tak skoro a tragicky...”

Zlatica Vincentová (stojaca) pri 20. výročí vzniku Hudobnej a tanečnej školy na javisku SND r. 1999, vpravo od nej Oľga Markovičová – Karvašová, Heda Melicherová, sólistka SLUK-u a Peter Rapoš, sólista baletu SND, neskôr pedagóg konzervatória

Osamelá sa však asi necítite, keď ste zostali v kontakte s toľkými niekdajšími žiakmi. Ako ste spokojná s tým, čo sa im podarilo dosiahnuť?

„Áno, s mnohými som v styku a máme sa radi. Uplatnili sa vynikajúco, doma i vo svete. Mám žiakov v Bruseli, v Austrálii, v Kanade... Niektorí z nich sem-tam prídu do Bratislavy, zorganizujú tu a zaplatia i veľké stretnutia absolventov, workshopy...”

Keď sme si telefonicky dohovärali stretnutie, spomínali ste, že som vás zastihla „na škole v Trnave“. Vari v osemdesiatich piatich ešte vždy pracujete?

„Raz týždenne cestujem do Trnavy, áno, ešte tam vyučujem, už šesť rokov. V dôchodku som vlastne bola doteraz iba dva roky. Lebo tých desať rokov v Banskej Bystrici sa pôvodne tiež začalo tak, že ako dôchodkyňa som tam išla len zastúpiť kolegyňu na materskej.“

Hocikomu sa nepodarí dožiť sa vášho veku v takej obdivuhodnej kondícii telesnej i duševnej. Ste pohybli-

vá, svieža, veselá – ako to robíte, pani Vincentová?

„No, zdravotne to už dávno nie je vynikajúce, všeličo mám za sebou. Ale treba sa snažiť prekonávať, čo človeka postihne. Pohybu som vždy mala nadmieru, ten mi naozaj nechýbal. Skôr sa dá povedať, že mi bránil v normálnom stravovaní. Nie že by som hladovala, ale medzi všetkými tými skúškami, vyučovaním a predstaveniami – v nedeľu bežne bývali aj trikrát - jedno-ducho často nebolo na jedenie času. Fyzicky nás tie hodiny cvičenia vyčerpávali, ale zároveň zrejme aj zocelovali.“

Na novomestskej adrese bývate už desaťročia. Ako vnímate prostredie vášho bytového domu na Mikovíniho?

„Keby som vám vyrozprávala, v akých príšerných podmienkach som zamladi kdekade bývala, ani by ste sa nepýtali. Keď sa skončilo obdobie internátov, roky som nemala strechu nad hlavou. Prenájmy sa našli len výnimočne. Našťastie, nad SND mala patronát Dimitrovka, bola to vtedy taká móda. A Dimitrovka zorganizovala bytové družstvo. Chodili sme s Danielom do vinohradov pozeráť sa zhora, ako domy rastú... Viete si predstaviť, čo to pre nás bolo, keď sme sa sem vo februári 1962 nasťahovali?“

Na záver – ako by ste zhodnotili roky, ktoré vám v cvičení, tanci a vyučovaní mladých tak rýchlo uplynuli?

„Ďakujem osudu, že som vždy mohla robiť, čo ma bavilo. Mám pocit, nie že som pracovala, ale že som sa celou dušou venovala svojmu koníčku. Želám dnešným mladým tanečným umelcom, aby raz aj oni cítili také naplnenie... Veď možnosti majú viac, než sme mali my.“

Zhovárava sa Viera Vojtková
Snímky Jana Škutková a archív Z. V.

V novembri sa Stredisko kultúry otriasalo smiechom

V živote si plním svoje sny...

Keď 9. novembra prišiel Na kus reči spisovateľ a hudobník Branko Jobus, hosťiteľ Jozef Banáš skonštatoval, že okrem privítania nebude mať takmer žiadnu prácu. Asi dobre vedel, koho pozýval!

Výrečný muzikant na úvod rozosmial publikum porovnaním života vo Vrbovom a v Bratislave: „Ja keď sem idem na vystú-

penie a vidím všetky tie autá a tlačenicu, ľutujem ľudí, čo tu musia žiť. Ale hovorím si, však aj tu musí niekto bývať, bolo by smutné mať prázdne hlavné mesto!“ Otázky takmer neboli potrebné, témy vyskakovali jedna za druhou, akoby len čakali, kedy na ne príde rad. Vo Vrbovom je vraj život celkom iný, majú tam šikmú vežu, deti „šurgajú“ autička, dospelí hrajú poľnohospodársky golf s motykami a gumenými loptičkami, usporadúvajú preteky na hojdacích koňoch či v streľbe z poplašnej pištole, ale najmä hudobný festival Vrbovské vetry, kde sa schádza množstvo dobrých muzikantov a skvelých priateľov.

Branko Jobus je človek, ktorý akoby mal v sebe nekonečný zdroj energie. Ak práve niečo nekonečuje, spieva v skupinách Karpatské chrbáty či Vrbovskí víťazi, alebo vystupuje ako jednočlenná skupina Abusus. Vrávi, že sny sa plnia, len treba byť dostatočne trpezlivý. „Nedávno som si dal vyrobiť zvon. Teraz môžem otvoriť okná a vyzvárať si, kedy chcem! Len do vesmíru som sa ešte nedostal, lebo mám 190 cm, ale ak počkám takých dvadsať rokov, aj kabíny v raketách budú väčšie...“

Desať vydaných knížiek pre deti dokazuje, že nadanie sympatického muzikanta má viac rozmerov. „K deťom sa správam ako k seberoyným, píšem, ako to cítim a na nič sa nehrám. Moje knihy majú len jednu verziu, neprerábam nič, slovíčka mi musia cvrlikať v uchu.“ Postavičky ako princezná Riadumyla, pijavica Sosámráda, Kari Rohožová, za slobodna Škrabková či

Muflón Ancijášik si deti i dospelí asi najviac obľúbia, keď knižky čítajú spoločne. Blížiac sa sa Vianoce dávajú dobrú príležitosť presvedčiť sa o tom...

Biografia Zahod' starosti!

Riadite sa v živote týmto heslom, alebo si aspoň zanôtite pár taktov, keď vás niečo zaskočí? Možno viete, že slávny šláger, s ktorým zažiarila Jana Kocianová, otextoval Zoro Laurinc. No pri pohľade na oboch umelcov ťažko uveriť, že to bolo pred 44 rokmi! V novembri ste ich oboch mohli stretnúť osobne v Stredisku kultúry na Vajnorskej, kde spisovateľka Marika Studeničová usporiadala krst svojej desiatej knižky. Ako inak, tentoraz o živote a práci výnimočnej slovenskej speváčky s nezameniteľným hlasom. „Jankine piesne mám rada, poznám ich od detstva a keď sme sa prostredníctvom priateľov zoznámili osobne, nápad na spoločnú knihu vznikol veľmi spontánne. V dlhých rozhovoroch sme preberali spomienky na život, prácu, zájazdy, kolegov i spolupracovníkov. Tam, kde pamäť zlyhávala, pomáhal Jožko Škvařil, speváčkin dlhoročný životný i profesionálny partner,“ priblížila zrod biografie Zahod' starosti! autorka. Krstné mamy Nela Pocisková a Diana Mórová symbolicky obľali knižku frndžalicou, pretože to je vraj nápoj pre nebojácnych, poctivých a čestných ľudí.

Aj keď tohto roku oslávila Jana Kocianová sedemdesiatku, je plná energie a svoj pracovný nástroj, mocný zamatový hlas, dokonale ovláda. Po priehršti nezabudnuteľných hitov s klavírnym sprievodom Juraja Horta si na pódium pozvala zbor The Gospel Family z Novej Dubnice. Publikum väčšinu piesní spievalo s nimi, veď charizma „bielej speváčky s čiernym hlasom“ ľudí doslova vtiahla od deja. Do neskorého večera vpisovali obe dámy venovania do spoločného diela a usmiate pózovali na fotografiách s desiatkami svojich obdivovateľov.

7 bez záruky

S týmto obľúbeným humoristickým programom sa už na televíznych obrazovkách nestretávame, mnohým divákom je to ľúto. Presťahoval sa do spoločenských sál, kde jeho protagonisti komunikujú s menším publikom, zato kontakt s ľuďmi je bezprostrednejší, umožňuje im priamo reagovať na aktuálne udalosti. Elena Vacvalová, Oľga Feldeková, Milan Lasica a Marián Leško nás 11. novembra rozosmiali i priviedli k zamysleniu. Hovorené slovo príjemne doplnila mladá talentovaná speváčka Anna Repková, o ktorej v budúcnosti zrejme budeme počuť častejšie.

Niet divu, že pozornosti vtipných glosátorov v zdravom jadre sedmičky, ako zloženie skupiny označila Elena Vacvalová, neunikli výsledky amerických volieb ani brepty „zlatoústych“ politikov. Pretkali ich anekdotami, postrehmi i skúsenosťami

z vlastných stretnutí. Núdzu o inšpiráciu, zdá sa, nemajú, veď mnohé osobnosti nášho verejného života akoby najprv hovorili, až potom premýšľali. Prípadne svoje prešľapy či nepoctivé správanie vysvetľujú tak obratne, až sa stanú inšpiráciou pre „národné“ metafory.

Ľudská hlúposť, márnivosť i túžba po rýchlym zbohatnutí poskytli humoristom studnicu nápadov na ďalšie veselé poznámky a hodnotenia. Zamysleli sa nad štatistikou s poradím povolaní, v ktorých sa ženy najčastejšie dopúšťajú manželskej nevery. „Nevera vraj najlepšie chutí a najviac radosť poskytuje, keď sa deje na pracovisku,“ uviedla výsledok výskumu Elena Vacvalová. „Veď preto sú dôchodcovia takí smutní!“ stručne zhrnul dôvody Milan Lasica.

Smiech má terapeutické účinky a príjemný piatkový večer bol iste pre mnohých návštevníkov tým najlepším začiatkom víkendu.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Farebné nebo

Slnčné počasie pritiahlo v sobotu 22. októbra na Kuchajdu desiatky rodín s menšími i väčšími deťmi. Zaplnili nielen športový a rekreačný areál, ale aj oblohu nad ním, pretože každý účastník si priniesol alebo zmajstroval farebného šarkana či draka. Tí starší si pripomenuli svoje detské hry na jesenných lúkach a odovzdali potomkom skúsenosti s opatrným namotávaním či povoľovaním povrázka, aby sa lietajúce dielko čo najdlhšie udržalo vo vzduchu. Súťažilo sa v rôznych „leteckých“ disciplínach a odmenou pre výhercov boli šarkany, takže čoskoro ich nad jazerom poletovalo neúrekom. Najnapditejšie domáce výtvory ocenila porota peknými cenami. „Nášho šarkana robila

celá rodina, ja som strihala aj nalepovala, dedko namaľoval oči, ocko pripevnil kostru a šnúrkou,“ prezradila sedemročná Simonka, ktorá sa zaslúžene tešila z prvenstva.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Pozývame na Čarovné Vianoce

Aj tento rok pripravila mestská časť pre všetky novomestské deti a rodičov darček v podobe predvianočnej akcie ČAROVNÉ VIANOCE V NOVOM MESTE 2016.

V nedeľu 18. decembra od 15. h vás v Stredisku kultúry na Vajnorskej ulici č. 21 čaká sviatočné popoludnie plné zábavy a prekvapení. Detské predstavenie, zábava s Dedom Mrázom, tvorivé dielne, tombola, vianočný punč a ďalší bohatý program. Vstup je, samozrejme, zdarma. Tešíme sa na vás!

Viac informácií nájdete na www.banm.sk.

OZ Kramárčan informuje

V rámci projektu Aktívny Kramárčan organizujeme športové a iné aktivity, o ktorých sa môžete dočítať na facebookovej stránke OZ Kramárčan. Konajú sa napríklad turnaje vo volejbale, tenise či badmintone, cvičí sa

joga a zumba. Na svoje si prídu aj psičkári, pre ktorých pripravujeme náučné a zábavné prechádzky lesmi nad Kramármi.

Andrea Ostrihoňová, OZ Kramárčan

Stredisko kultúry BNM
Vajnorská 21, Bratislava

A magickou Luciou

vykročte šťastnou nohou do roku 2017
Od Lucie do Vianoc
každá noc má svoju moc

Prednášky:
Zdravie nie je v lekárni, ale v hlave,
Kto sa nesmeje, ten kŕmi nesprávneho psa.
PoRADia, Lucina veštiareň,
kaviarnička Kofi - Sofi.

Program, ktorý Vám zodvihne náladu
a urobí základ pre šťastný rok 2017.
Moderuje Erika Vincoureková

13.12.2016
o 17. h

Bavme deti športom

V atletickej hale Elán sa 9. novembra konalo 4. postupové kolo série pretekov Bavme deti športom pre mestské časti Nové Mesto, Rača a Vajnory. Celkovo je naplánovaných osem postupových kôl, tri víťazné družstvá postupujú do finále, ktoré bude v marci 2017.

Sily si medzi sebou zmerali žiaci z prvého až štvrtého ročníka trinástich základných škôl. Tímy súťažili v disciplínach prekážková dráha Formula, odhod medicínbalom z kolien, preskoky cez olympijské kruhy, skoky doboka, hod pevným oštepom, 3-minútový vytrvalostný beh a skoky cez švihadlo. Po krátkej prestávke deti pokračovali v súťažení ešte v troch disciplínach, a to v behu cez frekvenčný rebrík, v skoku do diaľky z miesta a v prekážkovom behu v kombinácii sprint/beh cez prekážky, ktoré boli zorganizované súťaživou formou.

Po náročnom športovom dopoludní si bronzové odznaky a vecné ceny prevzalo družstvo ZŠ Kalinčiakova (39 b.), druhé miesto obsadilo družstvo ZŠ J. A. Komenského z Hubeného 25 (39 b.), prvé miesto a zlaté odznaky získalo družstvo ZŠ Tbiliská so ziskom 24 b. Ceny a diplomy odovzdala malým športovcom pani Mária Mračnová, účastníčka olympijských hier v rokoch 1968 a 1976, kde sa v skoku do výšky umiestnila na 4. mieste.

Simona Švachová, SAZ

Móda AUS pozýva

facebook: Móda Aus

Vyberte si zo širokej ponuky mestskej módy na každý deň

- elegancia a kvalita
- prístupné ceny
- príjemné prostredie

Navštívte našu predajňu na Budyšínskej č. 8
v pondelok až piatok od 10. do 17. h

INZERCIA

Čalúnenie nábytku, dverí, výroba matracov. Sofa JR, Vajnorská 89, tel. 0902 757 644

Vodoínštalatéri – kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

Pozývame

**STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA –
NOVÉ MESTO VAJNORSKÁ 21**
tel.: 44373771, 44372620
info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk

Prenájom priestorov na semináre, spoločenské posedenia, prezentácie, tel. 0904 691 507,
Výroba reklamy od vizitiek po transparenty
tel. 4437 2512, nájdete nás aj na FB:
<https://www.facebook.com/strediskokulturybanm>

KONCERTY

7. 12. 2016, utorok 19. h **Bigbítové Vianoce**
TAJNÝ KONCERT PETRA NAGY so skupinou INDIGO

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

8. 12. 2016, štvrtok 19. h
NA KUS REČI s Jozefom Banášom
host: herec Ferko Kovár, hudobný host:
Marcela Molnárová
10. 12. 2016, sobota 17. h
VIANOCE V SRDCIACH HRAJÚ – Poľský klub
Spolok Poliakov a ich priateľov na Slovensku srdečne
požýva na vianočný koncert
18. 12. 2016, nedeľa 15. h
Čarovné Vianoce – vianočný program Mestskej časti
Bratislava - Nové Mesto
31. 12. 2016, sobota 19. h
SILVESTER - spoločenský tanečný večer s bohatým
kultúrnym programom a slávnostnou večerou. Účinku-
jú: skupina CHARLIE BAND, ĽUDOVKA a TŠ GALA

HUDBO-TANEČNÉ PROGRAMY

4. 12. 2016, nedeľa **Čaj o piatej s HS Merytan**
11. 12. 2016, nedeľa
Mikulášsky čaj o piatej s HS Fortuna
17. 12. 2016, sobota
Vianočný čaj o piatej s HS Party Time

26. 12. 2016, pondelok
Štefanský čaj o piatej s HS Saturn

KLUBOVÉ PODUJATIA

Každý pondelok a utorok o 18. h
Sahadža joga
1. 12. 2016, štvrtok 16. h
Klub Patchwork
13. 12. 2016, utorok 17. h
Bratislavský včelársky spolok
15. 12. 2016, štvrtok 16. h
Klub priateľov opery
16. 12. 2016, piatok 14. h
Informačné centrum zdravia
20. 12. 2016, utorok 19. h
Stretnutie cestovateľského klubu Dobrodruh
so svetobežníkom Jozefom Teremom

VÝSTAVY

29. 11. – 10. 12. 2016
Mária Banášová „Klop a bude Ti otvorené“,
keramická plastika
12. 12. 2016 – 22. 12. 2016
Dagmar Batthyany Pokoj v duši
Magické polodrahokamy spolu s umeleckými dielami
vhodnými aj ako krásny dar pod vianočný stromček
Návštevný čas výstav:
pondelok - piatok 14. h – 18. h, v sobotu a nedeľu
v rámci podujatí

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (VSZ)

3. 12. 2016, sobota 8. – 12. h
**VSZ mincí, medailí, odznakov, starých pohľadníc,
telefónnych kariet, kníh, gramoplatní, plagátov,
filatelie, pívnych podložiek, významenani, etikiet
a pod.**
10. 12. 2016, sobota 8. – 12. h
VSZ elektro, domácich, foto potrieb, hudobných

**nástrojov, železničných, automobilových, leteckých
modelov a pod.**

KURZY

Nové zápisy do kurzov v januári 2017

Predpredaj vstupeniek: utorok a streda 16. h – 19. h
a jednu hodinu pred podujatím v SK BNM Vajnorská
21, tel.: 02/4437 3763. Vstupenky na vybrané
podujatia v SK Vajnorská je možné zakúpiť aj v sieti
Ticketportal. Zmena programu vyhradená.
Bližšie informácie na tel. č.: 4437 3760

DOM KULTÚRY KRAMÁRE STROMOVÁ 18

tel.: 5477 1148

www.skvajnorska.sk, e-mail: dkkramare@chello.sk

PODUJATIE PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

19. 12. 2016, pondelok 19. h
150. Vianočný poetický večer s Jurajom Sarvašom
a jeho hosťami

KLUBOVÉ PODUJATIA

7. a 14. 12. 2016, streda 16.30 h
Klub Venuša, stretnutie Lígy proti rakovine

KURZY

17. a 18. 12. 2016, sobota – nedeľa 14. h, 9. h
Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov
Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, streda od
16. h do 19. h Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia
predstavenia. Zmena programu vyhradená.
Vstupenky nerezervujeme.
Služby – prenájom priestorov na semináre, spoločné
posedenia, prezentácie
Výroba reklamy od vizitiek po transparenty – vrátane
grafických návrhov za VÝHODNÉ CENY, tel. 4437 2512

BIGBÍTOVÉ VIANOCE
PETER NAGY
INDIGO
TAJNÝ KONCERT!
PETER NAGY MUSIC

7.12.16 19. h

Jozef Banáš Na kus reči

pravidelný program spestrený humorom,
hudbou, spevom a posedením pri vínu

hostia:
Ferko Kovár
herec

Marcela Molnárová

8.12.2016 19. h

PRIPRAVUJEME

ZVLÁŠTNÍ ĽUDIA

Výstava
voskových figurín

„KATASTROFY ĽUDSKÉHO TELA“

Zoznáme sa s veľmi
zvláštnymi ľuďmi,
ktorých postihnutie
bolo preklatím,
ale i darom.

Jediná zachovalá kolekcia
27 exponátov ľudských
anomálií pochádzajúcich
z antropologického
múzea v Petrohrade.

9. - 21. januára 2017

Ples 1. Reprezentačný čokoládový

Mestskej časti
Bratislava Nové Mesto

11. februára 2017 o 20. h
INFO: 0904 691 507

